

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christiana. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. II. De requisitis in Sacerdote ad ritè & piè celebrandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

opinionibus, sacrificii fructus primò & principaliter illi applicare, pro quo celebrare tenetur ratione beneficii, eleemosinæ, promissionis, aut specialis obligationis. Tum sine ejus præjudicio & in quantum licet potest, aliis item applicare poterit sibi charitate aut alia quavis ratione peculiariter conjunctis, seu commendatis, suam intentionem intentioni Christi summi sacerdotis perfectè conformando, & submittendo: sic enim poterit tuta conscientia ex infinito & nunquam exhauriendo thesauro meritorum & satisfactionum Christi, cuius dispensator est constitutus, partem aliquam in plures derivare, quæ ex summa & ineffabili Dei misericordia non nisi uberrima sperari potest.

CAP. II.

De requisitis in Sacerdote ad ritè & pie celebrandum.§. I. *De puritate vitae.*

Quod olim David de templi ædificatione, id sibi sacerdos de divini sacrificii oblatione, & sumptuone dictum putet: *Opus grande est, neque enim homini preparatur habitatio, sed Deo.* Ad Deum igitur accessurus, ut ipsius Dei unigenitum Filium incruentè sacrificet, cum timore & tremore tantum opus aggrediatur, probetque seipsum, & præviis dispositionibus præparet ad uberrimos sacrificii fructus percipiendos. Sunt autem tres præcipuae dispositiones, quæ in sacerdote requiruntur: Puritas vitæ, Rectitudo intentionis, & actualis Devotio. Puritas vitæ in duobus consistit: Primum ut sit mundus ab omni peccato non solum mortali, sed etiam veniali deliberato & scienter admisso, atque ab omni affectu erga ipsa peccata venialia. Levia siquidem peccata omnino vietare nequimus; at ipsorum affectum penitus ex animo evelere & possumus & debemus, adeo ut nulli voluntate & affectu inhæreamus. Alterum ut conetur omni studio

esse purus & sanctus & ornatus omni virtute, sibique propterea illud peculiariter dictum existimet, *Qui justus est justificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc.* Recte Chrysostomus, *Quo non opportet esse puriorem tali fruentem sacrificio? quo solari radio non splendidiorem manum carne non hanc dividentem? os quod igne spirituali repletur? linguam qua tremendo nimis sanguine rubescit?* Cogita quali sis insignitus honore, quali mensa fruaris: quod Angeli videntes horrescunt, neque liberè audent intneri propter emicantem inde splendorem, hoc nos pascimur, huic nos unimur, & facti sumus unum Christi corpus & una caro. Docet S. Thomas proprium effectum hujus sacramenti esse hominem in Deum transformare, & ipsi per amorem assimilare. Quia ergo fide debet esse imbutus, qua spe roboratus, qua succensus charitate, qua præditus innocentia, qui talem victimam quotidie immolat, Deumque suscipit, & in ipsum mysticè transformatur? Quid si dispositio, ut aiunt Philosophi, ejusdem rationis esse debet cum forma ad quam disponit: divina procul dubio dispositio necessaria erit, ut recipiat cibus divinus; vita sic instituta, ut divina sit & superhumana, & mundanæ atque carnali prorsus opposita. Qui sic vivit, secedit à creaturis, & solidi Deo adhæret: solus Deus in intellectu ejus est, solus in voluntate, solus in colloquiis, solus in operibus. Nihil in illo quod sapiat mundum, quod carnem redoleat & sensum: seipsum odio habet, corpus suum jugi mortificatione crucifigit, divitias spenit, honores fugit, amat nesciri & pro nihilo reputari. Discutiat ergo vitam suam sacerdos, & si talem nequaquam esse, sed adhuc terrenam deprehenderit, in divinam transferre satagit sedula virtutum exercitatione. Hic etiam pertinet externa corporis & vestium mundities, gravitas & maturitas, quæ Presbyterum hoc est seniorem; deceat; talisque compositio totius hominis, ut omnes ex solo ipsius aspectu ædificantur.

§. II. De rectitudine intentionis.

Secunda sacerdotis dispositio ad celebrandum est rectitudine intentionis, virtutis enim laudem vel vitii notam à fine, quem intendimus, actiones nostræ fortiuntur. Intentio autem ut recta sit, non solum excludit omnem finem malum, & alienum ab ipsa sacrificii institutione, sed etiam vetat ad ipsum accedere ex sola consuetudine sine actuali tanti mysterii consideratione, & prævia præparatione. Sacerdos itaque celebraturus diligenter attendat quo fine moveatur, an propter damnable lucrum, aut aliquod temporale motivum, non cælestem panem, sed terrenum quærens; non animæ salutem, sed corporis emolummentum: ne sacrificio pro mundi vita instituto in sui perniciem abutatur. Finem sibi præfigat excelsum, cælestem, supernaturalem, qui Dei gloriam respiciat, propriam salutem & perfectionem, ac proximi utilitatem. Huc dirigat suam intentionem, ut per hanc victimam salvatorem purgetur à peccatis, à languoribus animæ curetur, & ab ingruentibus malis protegatur: ut ab aliquo tentatione, & adversitate eripiatur: ut aliquod beneficium impetrat, & de perceptis gratias agat: ut virtutes, augmentum gratiæ, & donum perseverantiæ obtineat: ut pro variis proximorum necessitatibus, & pro requie defunctorum Deum interpellet; & universam Ecclesiam ei commendet: ut cultum latræ Deo exhibeat, sanctisque honore & venerationem: ut Christi passionem & mortem commemeret, sicut ipse præcepit dicens, *Hoc facite in mei commemorationem*: ut emendatus ab omni iniquamento carnis & spiritus seipsum Deo conjungat, & inseparabiliter uniat, cum ipso consummatus in unum. Ex his & aliis hujusmodi motivis intentionem ante Missam dirigere oportet juxta formulam infra tradendam. Non est autem hoc loco prætermittendum quosdam eximiæ sanctitatis & doctrinæ viros semper memores incertitudinis vitae quotidie hac intentione corpus & sanguinem Christi

In Missæ sacrificio suscepisse, ut si eos contingere ea die mori, Viaticum illis foret ad vitam æternam. Multum vero hoc proderit sacerdoti ad mortis & æternitatis memoriā sedulò renovandam.

§. III. De actuali devotione.

Tertia dispositio in actuali devotione consistit, quam ut in se excitet sacerdos, satagere debet primo, ut quicquid de hoc ineffabili mysterio, cœlestiumque charismatum thesauris in eo reconditis sacro-sancta docet Ecclesia, firma fide apprehendat cum sublimissima eorundem aestimatione. Verbis enim consecrationis ab eo prolatis, panis in corpus, & vinum in sanguinem Christi transsubstatiantur, atque ibi adest sub specierum velamine illud purissimum Christi corpus, quod pro salute nostra cruci affixum fuit: adest sanguis, qui pro nobis effusus est: adest anima gloriofa, in qua sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae Dei: adest Christus verus Deus & verus homo, mirabilis in maiestate sua, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem. Necessaria secundò est ad excitandam devotionem humilitas, quæ præcæteris virtutibus in hujus sacramenti institutione maximè enituit. Christus enim cum in forma Dei esset exinanivit semetipsum, & sub exiguis speciebus panis & vini corpus suum & sanguinem atque Divinitatem conclusit, se ipsum exponens sceleratorum hominum injuriis, qui pleni immunditiis ad ipsum accedere, eumque pollutis manibus contrectare præsumunt. Par igitur est sacerdotem tantam humilitatem imitari, & in suum nihilum resilire, ac nihil de se præsumere. Sola humilitas est, quæ dignè nos præparat ad tantum hospitem suscipiendum. Nulla nostra dispositio, nulla industria, nulla virtus; sed sola Dei gratia nos dignos reddit: quare nostram debemus indignitatem agnoscere, & soli divinæ misericordiæ inniti. Tertiò, quia Christus hujus mensæ delicias acerbissima sua passione nobis promeruit, sanctos sacerdotes legimus

N n iiij

ignem devotionis in se solitos succendere, jejuniis, flagellationibus, ciliciis, & aliis hujusmodi cruciatibus; quos imitari & nos debemus, Agno pro nobis occiso nos metipso immolantes, silentio, solitudine, abstinentia, sensuum custodia, non omissis exterioribus castigationibus juxta cujusque vires & conditionem. Multum denique prodest ad devotionem ingens fames, fervens desiderium, atque ardentissimus amor hujus angelici panis, ad quem sumendum nos amantissime invitat Dominus dicens: *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Quod si desit hoc desiderium, illud saltem desiderare, & a Domino petere debemus ferventissimos amoris actibus; desiderium enim pauperum exaudiet, & animam esurientem satiabit bonis.

CAP. III.

Variæ considerationes ante Missam.

§. I. *Quanta sit sacerdotum dignitas, & quanta debeat esse sanctitas.*

Nulla est inter homines dignitas, nulla excellentia, cui possit sacerdotalis sublimitas comparari. Omnium Principum fulgorem superat, omnium Regum potestatem excedit; illorum enim auctoritas circa temporalia & terrena versatur, sacerdotis autem potentia etiam ad æterna & cælestia extenditur, pro quibus comparandis omnes Principes & Reges ad sacerdotes configere, opem eorum implorare, seque illis subjicere non erubescunt. Ideo ab Apostolo dictus est sacerdos ab hominibus assimi, ut offerat dona & sacrificia; ac si super alios elevatus communem hominum conditionem antecellat, quasi mediator Dei & hominum in his quæ sunt ad Deum constitutus. A Malachia item propheta Angelis æquiparatur his verbis: *Labia sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent ex ore ejus, Angelus enim Domini exercituum est.*